

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 9. júla 2009*

Vo veci C-319/07 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 9. júla 2007,

3F, predtým Specialarbejderforbundet i Danmark (SID), so sídlom v Kodani (Dánsko),
v zastúpení: A. Bentley, QC, a A. Worsøe, advokat,

odvolateľ,

ďalší účastníci konania:

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: N. Khan a H. van Vliet,
splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: angličtina.

Dánske kráľovstvo,

Nórske kráľovstvo,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia A. Ó Caoimh (spravodajca),
J. N. Cunha Rodrigues, U. Lohmus a A. Arabadjiev,

generálna advokátka: E. Sharpston,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. júla 2008,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 5. marca 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 3F (ďalej len „odvolateľ“), predtým Specialarbejderforbundet i Danmark (SID), všeobecný odborový zväz pracovníkov v Dánsku, svojím odvolaním navrhuje zrušenie uznesenia Súdu prvého stupňa Európskych spoločností z 23. apríla 2007, SID/Komisia (T-30/03, ďalej len „napadnuté uznesenie“), ktorým sa zamietla žaloba o neplatnosť rozhodnutia Komisie K(2002) 4370 v konečnom znení z 13. novembra 2002 o nevznesení námietok proti dánskym daňovým opatreniam uplatňujúcim sa na námorníkov zamestnaných na palubách lodí zapísaných v dánskom medzinárodnom registri lodí (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

- 2 Článok 4 ods. 3 a 4 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) znie takto:

„3. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že nevznikli žiadne pochybnosti o zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom, pokiaľ spadá do rámca článku [87] ods. 1 zmluvy [ES], rozhodne, že opatrenie je zlučiteľné so spoločným trhom (ďalej sa označuje len ako „rozhodnutie, ktoré nevyvolalo námietky [rozhodnutie o nevznesení námietok“ — *neoficiálny preklad*]). Rozhodnutie bude špecifikovať, ktorá výnimka zo zmluvy sa použila.

4. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že vznikli pochybnosti, čo sa týka zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom, rozhodne o začatí konania podľa článku [88] ods. 2 zmluvy (ďalej sa označuje len ako „rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania“).

- 3 Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci pre námornú dopravu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 205, 1997, s. 5, ďalej len „usmernenia Spoločenstva“) majú v súlade so svojim bodom 2.2 nazvaným „Všeobecné ciele aktualizovaných usmernení v oblasti štátnej pomoci“ [*neoficiálny preklad*] za cieľ zlepšiť transparentnosť a určiť, ktoré programy štátnej pomoci možno zaviesť na podporu námorných záujmov Spoločenstva. V zmysle tohto istého bodu:

„... Očakávané výsledky sú tieto:

- zachovanie zamestnanosti v Spoločenstve...,
- ochrana námorného know-how Spoločenstva a rozvoj námorných schopností,
- zlepšenie bezpečnosti.
- ...“ [*neoficiálny preklad*]

- 4 Bod 3.2 usmernení Spoločenstva nazvaný „Náklady na zamestnancov“ [*neoficiálny preklad*] znie takto:

„... Podporné opatrenia pre námorné odvetvie by sa... mali zamerať predovšetkým na znižovanie daňových a iných nákladov a zaťaženia, ktoré znášajú majitelia lodí a námorníci v Spoločenstve (t. j. tí, ktorí podliehajú zdaňovaniu alebo povinnosť platiť sociálne odvody v niektorom členskom štáte), na úroveň porovnateľnú so zvyškom sveta. Mali by skôr priamo stimulovať rozvoj tohto odvetvia a zamestnanosti, než poskytovať všeobecnú finančnú pomoc.

Vzhľadom na to by sa mali pre námornú dopravu Spoločenstva povoliť nasledujúce opatrenia na zníženie nákladov na zamestnancov:

— ...

- zníženie dane z príjmu námorníkov Spoločenstva plaviacich sa na lodiach registrovaných v niektorom členskom štáte.

...“

Skutkové okolnosti

- 5 Dňa 1. júla 1988 Dánske kráľovstvo prijalo zákon č. 408 z 1. júla 1988, ktorý nadobudol účinnosť 23. augusta 1988, zavádzajúci dánsky medzinárodný register lodí (ďalej len „register DIS“). Tento register doplnil dánsky bežný register lodí (ďalej len „register DAS“). Cieľom registra DIS je bojovať proti prechodu od vlajok Spoločenstva k lacným vlajkám. Hlavnou výhodou registra DIS je to, že majitelia lodí, ktorých lode sú zapísané v tomto registri, majú právo zamestnávať na svojich lodiach námorníkov z tretích krajín, pričom im platia mzdu v súlade s vnútroštátnym právom týchto tretích krajín.

- 6 V ten istý deň Dánske kráľovstvo prijalo zákony č. 361, č. 362, č. 363 a č. 364, ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 1989, zavádzajúce viacero daňových opatrení týkajúcich sa námorníkov zamestnaných na lodiach zapísaných do registra DIS (ďalej len „sporné daňové opatrenia“). Títo námorníci boli najmä oslobodení od dane z príjmov, kým námorníci zamestnaní na lodiach zapísaných v registri DAS takémuto zdaneniu podliehali.

- 7 Dňa 28. augusta 1998 odvolateľ podal Komisii sťažnosť proti Dánskemu kráľovstvu týkajúcu sa sporných daňových opatrení, pričom tvrdil, že boli v rozpore s usmerneniami Spoločenstva, a preto aj v rozpore s článkom 87 ES.

- 8 Odvolateľ vo svojej sťažnosti tvrdí, že sporné daňové opatrenia predstavujú štátnu pomoc, ktorá nie je v súlade s usmerneniami Spoločenstva jednak z dôvodu, že daňové oslobodenie sa priznáva všetkým námorníkom a nielen námorníkom Spoločenstva, a jednak z dôvodu, že tieto opatrenia neboli oznámené Komisii.

- 9 Dňa 13. novembra 2002 Komisia prijala sporné rozhodnutie, v zmysle ktorého rozhodla o nevznesení námietok „proti daňovým opatreniam uplatňujúcim sa od 1. januára 1989 na námorníkov zamestnaných na lodiach zapísaných v Dánsku buď v registri DAS, alebo v registri DIS, pretože sa domnievala, že boli alebo sú štátnou pomocou zlučiteľnou so spoločným trhom na základe článku 87 ods. 3 písm. c) ES“ (bod 46 druhá zarážka uvedeného rozhodnutia).

Konanie pred Súdom prvého stupňa

- 10 Návrhom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 30. januára 2003 podal odvolateľ žalobu, ktorou žiadal zrušiť sporné rozhodnutie a zaviazat Komisiu na náhradu trov konania.
- 11 Osobitným podaním doručeným kancelárii Súdu prvého stupňa 17. marca 2003 predložila Komisia námietku neprípustnosti podľa článku 114 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, v ktorej mu navrhovala, aby zamietol predloženú žalobu ako zjavne neprípustnú a zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania.
- 12 Vo svojich pripomienkach k námietke neprípustnosti predložených 16. mája 2003 odvolateľ navrhol zamietnuť ju a zaviazat Komisiu na náhradu trov konania spojených s touto námietkou neprípustnosti.
- 13 Uznesením z 18. júna 2003 predseda druhej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa po vypočutí účastníkov konania povolil vstup Dánskeho kráľovstva a Nórskeho kráľovstva do konania ako vedľajších účastníkov na podporu Komisie. Vedľajší účastníci konania sa vzdali možnosti podania vyjadrenia týkajúceho sa výlučne prípustnosti žaloby.

Napadnuté uznesenie

- 14 Na podporu svojej žaloby na zrušenie sporného rozhodnutia odvolateľ predložil tri odvolacie dôvody založené po prvé na porušení článku 88 ods. 2 ES a zásady riadnej správy vecí verejných z dôvodu, že Komisia nezačala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa tohto ustanovenia, po druhé na porušení článku 87 ods. 3 ES vykladaného v duchu usmernení Spoločenstva a zásady ochrany legitímnej dôvery a po tretie na zjavné nesprávnom posúdení.
- 15 V bode 24 napadnutého uznesenia Súd prvého stupňa pripomenul, že ak Komisia bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES v rozhodnutí prijatom na základe odseku 3 tohto článku konštatuje, že pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom, vyhlási súd Spoločenstva žalobu o zrušenie takéhoto rozhodnutia podanú dotknutou osobou v zmysle uvedeného odseku 2 za prípustnú, ak sa žalobca podaním žaloby snaží chrániť svoje procesné práva, ktoré mu vyplývajú z posledného uvedeného ustanovenia.
- 16 V bode 25 napadnutého uznesenia Súd prvého stupňa spresnil, že dotknutými osobami v zmysle článku 88 ods. 2 ES, ktoré môžu v súlade s článkom 230 štvrtým odsekom ES podať žalobu o neplatnosť, sú osoby, podniky alebo združenia, ktoré sú prípadne dotknuté vo svojich záujmoch poskytnutím pomoci, teda predovšetkým konkurenčné podniky príjemcov tejto pomoci a profesijné organizácie (rozsudky Súdneho dvora zo 14. novembra 1984, Intermills/Komisia, 323/82, Zb. s. 3809, bod 16, a z 13. decembra 2005, Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, Zb. s. I-10737, bod 36).
- 17 V bode 26 napadnutého uznesenia Súd prvého stupňa zdôraznil, že ak žalobca naopak spochybňuje dôvodnosť rozhodnutia o posúdení pomoci ako takej, musí preukázať, že má osobitné postavenie v zmysle judikatúry vyplývajúcej z rozsudku z 15. júla 1963, Plaumann/Komisia (25/62, Zb. s. 197). Tak to bude najmä v prípade, ak by postavenie žalobcu na trhu bolo podstatne dotknuté pomocou, ktorá je predmetom sporného rozhodnutia.

18 V bode 28 napadnutého uznesenia Súd prvého stupňa rozhodol takto:

„Ak sa žalobca snaží, ako je to v prejednávanej veci, svojím prvým žalobným dôvodom o zachovanie svojich procesných práv, ktoré mu vyplývajú z článku 88 ods. 2 ES, s cieľom dosiahnuť zrušenie rozhodnutia o nevznesení námietok, súd Spoločenstva vyhlási jeho žalobu za prípustnú, pokiaľ je tento žalobca dotknutou osobou v zmysle článku 88 ods. 2 ES (rozsudok Komisia/[Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum], [už citovaný], body 35 a 36).“

19 V bodoch 30 až 33 napadnutého uznesenia Súd prvého stupňa uviedol toto:

„30 ... rozhodlo sa, že žaloba o neplatnosť podaná na základe článku 230 ES proti rozhodnutiu v oblasti štátnej pomoci prijatému bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania je neprípustná, pokiaľ postavenie žalobcu na trhu nie je dotknuté poskytnutím tejto pomoci (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 16. septembra 1998, Waterleiding Maatschappij/Komisia, T-188/95, Zb. s. II-3713, bod 62, a pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. marca 2001, Hamburger Hafen- und Lagerhaus a i./Komisia, T-69/96, Zb. s. II-1037, bod 41). Rovnako sa tiež rozhodlo, že žalobca, ktorý nie je podnikom, ktorého konkurenčné postavenie je dotknuté štátnymi opatreniami, ktoré boli ohlásené ako štátna pomoc, nemôže preukázať osobný záujem na odvolaní sa na údajné protisúťažné účinky týchto opatrení v rámci žaloby proti Komisii z dôvodu nezačatia konania podľa článku 88 ods. 2 ES (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. decembra 1997, ATM/Komisia, T-178/94, Zb. s. II-2529, bod 63, a uznesenie [Súdu prvého stupňa z 25. júna 2003,] Pérez Escobar/Komisia, [T-41/01, Zb. s. II-2157,] bod 46).

31 Ani žalobca ako odborový zväz námorníkov, ani jeho členovia však nie sú konkurentmi príjemcov spornej pomoci označených v spornom rozhodnutí, konkrétne majiteľov lodí zapísaných v registri DIS.

32 Čo sa týka samotného žalobcu, nemôže sa dovolávať toho, že jeho vlastné súťažné postavenie bolo ovplyvnené predmetnou pomocou. Na jednej strane sa už rozhodlo, že združenie pracovníkov podniku, ktorý údajne využíva štátnu pomoc, nie je konkurentom tohto podniku (rozsudok ATM/Komisia, [už citovaný], bod 63). Na druhej strane, pokiaľ sa žalobca dovoláva svojho vlastného súťažného postavenia vo vzťahu k ostatným odborovým zväzom námorníkov pri vyjednávaní kolektívnych dohôd v dotknutej oblasti, postačuje pripomenúť, že zmluvy uzavreté v rámci kolektívneho vyjednávania nespádajú do oblasti hospodárskej súťaže [pozri, pokiaľ ide o neuplatnenie článku 3 písm. g) ES a článku 81 ES o kolektívnych zmluvách, rozsudok Súdneho dvora z 21. septembra 1999, Albany, C-67/96, Zb. s. I-5751, body 52 až 60].

33 Rovnako, čo sa týka členov žalobcu, nič v spise nenaznačuje, že by títo námorníci nepatrili do pôsobnosti pojmu pracovník v zmysle článku 39 ES, konkrétne ide o osoby, ktoré poskytujú počas určitého časového obdobia určité plnenia v prospech tretích osôb a pod ich vedením a dostávajú za to odmenu. Ako pracovníci preto sami osebe nie sú podnikmi (rozsudok Súdneho dvora zo 16. septembra 1999, Becu a i., C-22/98, Zb. s. I-5665, bod 26).“

20 Okrem toho v bode 35 napadnutého uznesenia Súd prvého stupňa pripomenul, že nebolo vylúčené, že by organizácie zastupujúce pracovníkov podniku príjemcu pomoci mohli ako dotknuté osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES predložiť Komisii svoje pripomienky k sociálnym aspektom, ktoré by mohla prípadne zohľadniť, odkazujúc v tomto ohľade na uznesenie Súdu prvého stupňa z 18. februára 1998, Comité d'entreprise de la Société française de production a i./Komisia (T-189/97, Zb. s. II-335, bod 41). V bode 36 tohto uznesenia však zdôraznil, že sociálne aspekty súvisiace s registrom DIS vyplývajú hlavne zo zriadenia tohto registra zákonom č. 408, a nie zo sprievodných daňových opatrení, a že Komisia zastávala názor, že zriadenie uvedeného registra nepredstavuje štátnu pomoc, pričom však svoje preskúmanie zlučiteľnosti dotknutých štátnych opatrení so spoločným trhom obmedzila len na daňové opatrenia. Súd prvého stupňa v tomto istom bode 36 dospel k záveru, že sociálne aspekty týkajúce sa registra DIS majú v prejednávanej veci len nepriamu spojitosť s predmetom sporného rozhodnutia a že v dôsledku toho sa žalobca nemôže odvolávať na tieto sociálne aspekty v snahe preukázať, že je osobne dotknutou osobou.

- 21 Súd prvého stupňa v bode 37 napadnutého uznesenia tiež zamietol tvrdenie odvolateľa, podľa ktorého ho možno považovať za osobne dotknutého výlučne na základe skutočnosti, že predmetná pomoc je prevedená na jej príjemcov prostredníctvom zníženia mzdových nárokov námorníkov, ktorí sú na základe sporných daňových opatrení oslobodení od dane z príjmu. Podľa Súdu prvého stupňa totiž sporné rozhodnutie vychádza z výhod poskytnutých príjemcom pomoci, a nie zo spôsobu poskytnutia tejto pomoci.
- 22 Napokon Súd prvého stupňa rozhodol, že odvolateľ nepreukázal, že pomocou vyplývajúcou zo sporných daňových opatrení boli priamo ovplyvnené jeho vlastné záujmy ako vyjednávača. Odkazujúc na rozsudky z 2. februára 1988, *Kwekerij van der Kooy a i./Komisia* (67/85, 68/85 a 70/85, Zb. s. 219), a z 24. marca 1993, *CIRFS a i./Komisia* (C-313/90, Zb. s. I-1125) sa v bodoch 39 a 40 napadnutého uznesenia domnieval, že samotná skutočnosť, že odvolateľ podal Komisii sťažnosť proti predmetnej pomoci, neumožňuje jeho individualizáciu. Aj keď je možné, že odvolateľ bol jedným z vyjednávačov kolektívnych zmlúv pre námorníkov pracujúcich na lodiach zapísaných v niektorom z dánskych registrov a z tohto dôvodu bol súčasťou mechanizmu presunu pomoci majiteľom lodí, Súd prvého stupňa konštatoval, že odvolateľ nijako nepreukázal, že by s Komisiou vyjednával vypracovanie usmernení Spoločenstva, ktorých sa dovoľáva v prejednávanej veci, alebo že by s Komisiou alebo s dánskou vládou vyjednával prijatie sporných daňových opatrení.
- 23 Súd prvého stupňa na základe toho v bodoch 41 a 42 napadnutého uznesenia dospel k záveru, že ani odvolateľ, ani jeho členovia nie sú osobne dotknutí sporným rozhodnutím a že žaloba podaná odvolateľom nie je neprípustná z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie v zmysle článku 230 ES.

Odvolanie

24 Svojím odvolaním odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnuté uznesenie ako celok,
- vyhlásil žalobu podanú na Súd prvého stupňa za prípustnú a
- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania o odvolaní.

25 Komisia navrhuje odvolanie zamietnuť a zaviazat odvolateľa na náhradu trov konania.

26 Na podporu svojho odvolania odvolateľ predkladá štyri odvolacie dôvody. Prvý sa zakladá na tom, že Súd prvého stupňa príliš široko uplatnil už citovaný rozsudok Albany, keď dospel k názoru, že konkurenčné postavenie odvolateľa nebolo dotknuté pomocou vyplývajúcou zo sporných daňových opatrení. Druhý žalobný dôvod spočíva v tvrdení, že sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa domnieval, že odvolateľ sa nemôže dovolávať sociálnych aspektov vyplývajúcich z usmernenia Spoločenstva, aby preukázal, že bol osobne dotknutý sporným rozhodnutím. Tretí odvolací dôvod sa zakladá na nesprávnom uplatnení už citovaných rozsudkov Plaumann/Komisia a Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum v tom zmysle, že Súd prvého stupňa sa domnieval, že odvolateľa nemožno považovať za osobne dotknutého výlučne na základe skutočnosti, že predmetná pomoc je prevedená na jej príjemcov prostredníctvom zníženia mzdových nárokov námorníkov, ktorí sú na základe sporných daňových opatrení oslobodení od dane z príjmu. Vo svojom štvrtom odvolacom dôvode odvolateľ tvrdí, že Súd prvého stupňa nesprávne uplatnil judikatúru vyplývajúcu z už citovaných rozsudkov Kwekerij van der Kooy a i./Komisia, ako aj

CIRFS a i./Komisia, keď dospel k záveru, že vlastné záujmy odvolateľa ako vyjednávača neboli dotknuté spornými daňovými opatreniami.

Úvodné pripomienky

- 27 Pred skúmaním dôvodov odvolania je vhodné pripomenúť pravidlá týkajúce sa určenia, či je iný právny subjekt ako členský štát, ktorý je adresátom rozhodnutia Komisie v oblasti pomoci, aktívne legitimovaný na podanie žaloby proti tomuto rozhodnutiu. Pred preskúmaním dôvodov uvedených na podporu odvolania treba pripomenúť relevantné pravidlá týkajúce sa aktívnej legitimácie inej osoby ako členského štátu, ktorému bolo rozhodnutie Komisie v oblasti štátnej pomoci určené, napadnúť toto rozhodnutie.
- 28 Podľa článku 230 štvrtého odseku ES môže fyzická alebo právnická osoba podať žalobu proti rozhodnutiu určenému inej osobe len vtedy, ak sa jej toto rozhodnutie priamo a osobne týka.
- 29 Podľa ustálenej judikatúry môžu iné osoby ako tie, ktorým je rozhodnutie určené, tvrdiť, že sa ich rozhodnutie osobne týka iba vtedy, keď sa ich týka na základe ich určitých osobitných vlastností alebo na základe okolností, ktorá ich charakterizuje vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe, a tým ich individualizuje obdobným spôsobom ako osobu, ktorej je rozhodnutie určené (pozri najmä rozsudky Plaumann/Komisia, už citovaný, s. 223; z 19. mája 1993, Cook/Komisia, C-198/91, Zb. s. I-2487, bod 20; z 15. júna 1993, Matra/Komisia, C-225/91, Zb. s. I-3203, bod 14; Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 33, ako aj z 22. decembra 2008, British Aggregates/Komisia, C-487/06 P, Zb. s. I-10505, bod 26).
- 30 Keďže sa prejednávane odvolanie týka rozhodnutia Komisie vo veci štátnej pomoci, je namieste zdôrazniť, že v rámci konania o preskúmaní pomoci upraveného článkom 88 ES treba rozlišovať medzi predbežnou fázou zisťovania pomoci podľa článku 88

ods. 3 ES, ktorá slúži len na to, aby si Komisia mohla urobiť prvý názor o čiastočnej alebo úplnej zlučiteľnosti predmetnej pomoci, a fázou zisťovania pomoci podľa článku 88 ods. 2 ES. Len v tejto fáze, ktorá má Komisii umožniť získať úplné informácie o všetkých údajoch veci, upravuje Zmluva povinnosť Komisie poskytnúť účastníkom možnosť predložiť svoje pripomienky (pozri rozsudky *Cook/Komisija*, už citovaný, bod 22; *Matra/Komisija*, už citovaný, bod 16; z 2. apríla 1998, *Komisija/Sytraval a Brink's France*, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 38; *Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, už citovaný, bod 34, ako aj *British Aggregates/Komisija*, už citovaný, bod 27).

31 Z toho vyplýva, že ak Komisia bez začatia zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES konštatovala rozhodnutím založeným na odseku 3 tohto článku, že pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom, osoby, v ktorých prospech je táto procesná záruka stanovená, môžu presadiť jej dodržanie, len keď majú možnosť toto rozhodnutie napadnúť na súde Spoločenstva. Z týchto dôvodov vyhlasuje súd Spoločenstva žalobu o zrušenie takéhoto rozhodnutia podanú dotknutou osobou v zmysle článku 88 ods. 2 ES za prípustnú, keď chce žalobca podaním žaloby zachovať svoje procesné práva, ktoré má podľa posledného uvedeného ustanovenia (rozsudky *Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, už citovaný, bod 35 a tam citovaná judikatúra, ako aj *British Aggregates/Komisija*, už citovaný, bod 28).

32 Súdny dvor mal príležitosť spresniť, že týmito dotknutými osobami sú osoby, podniky alebo združenia, ktorých záujmy môžu byť dotknuté poskytnutím pomoci, t. j. najmä podniky konkurujúce príjmom tejto pomoci a obchodné združenia (rozsudky *Komisija/Sytraval a Brink's France*, už citovaný, bod 41; *Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, už citovaný, bod 36, ako aj *British Aggregates/Komisija*, už citovaný, bod 29).

33 V tomto ohľade nie je vylúčené, že by sa odborový zväz považoval za „dotknutú osobu“ v zmysle článku 88 ods. 2 ES, pokiaľ preukáže, že on sám alebo jeho členovia sú prípadne

dotknutí vo svojich záujmoch poskytnutím pomoci. Je však dôležité, aby tento zväz po právnej stránke dostatočne preukázal, že pomoc by mohla mať konkrétny dopad na jeho situáciu alebo na situáciu námorníkov, ktorých zastupuje.

34 Súdny dvor tiež spresnil, že ak žalobca naopak spochybňuje dôvodnosť rozhodnutia, ktorým bola posúdená táto pomoc, samotná skutočnosť, že sa môže považovať za „dotknutú osobu“ v zmysle článku 88 ods. 2 ES, nemôže stačiť na uznanie prípustnosti žaloby. Žalobca teda musí dokázať, že má osobitné postavenie v zmysle už citovaného rozsudku Plaumann/Komisia. Je to tak najmä vtedy, ak je žalobcovo postavenie na trhu podstatne ovplyvnené pomocou, ktorá je predmetom sporného rozhodnutia (rozsudky z 28. januára 1986, Cofaz a i./Komisia, 169/84, Zb. s. 391, body 22 až 25; Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 37; z 11. septembra 2008, Nemecko a i./Kronofrance, C-75/05 P a C-80/05 P, Zb. s. I-6619, bod 40, ako aj British Aggregates/Komisia, už citovaný, bod 35).

35 Hoci ako vyplýva z článku 4 ods. 3 nariadenia č. 659/1999, rozhodnutie o nevznesení námietok Komisia prijíma vtedy, keď zistí, že oznámené opatrenie nevyvoláva pochybnosti v súvislosti so svojou zlučiteľnosťou so spoločným trhom. Ak odvolateľ žiada o zrušenie takéhoto rozhodnutia, spochybňuje predovšetkým skutočnosť, že rozhodnutie týkajúce sa pomoci bolo prijaté bez toho, aby Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania, čím dochádza k porušeniu jeho procesných práv. Aby žalobca uspel so svojou žalobou, môže sa snažiť preukázať, že zlučiteľnosť sporného opatrenia mala vyvolávať pochybnosti. Použitie takýchto argumentov však napriek tomu nemá za následok zmenu predmetu žaloby, ani zmenu podmienok prípustnosti.

36 Je nutné konštatovať, že v prejednávanej veci, ako to jasne vyplýva jednak z napadnutého uznesenia, ako aj zo spisu z prvého stupňa, bolo cieľom prvého odvolacieho dôvodu žaloby podanej odvolateľom zachovať procesné práva, ktoré mu vyplývajú z článku 88 ods. 2 ES, pričom v rámci okolností prejednávanej veci namieta proti nezačatiu konania vo veci formálneho zisťovania stanoveného týmto ustanovením, čo Súd prvého stupňa výslovne uznal v bode 28 uvedeného uznesenia.

- 37 Z bodu 8 napadnutého uznesenia tiež vyplýva, že predseda druhej rozšírenej komory Súdu prvého stupňa po vypočutí účastníkov konania uznesením zo 16. februára 2005 prerušil konanie o žalobe, ktorá sa predložila Súdu prvého stupňa, až do rozhodnutia Súdneho dvora vo veci, v ktorej bol vyhlásený už citovaný rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, pričom konštatoval, že uvedená žaloba smerovala proti rozhodnutiu Komisie prijatému bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES.
- 38 Okrem toho v nadväznosti na už citovaný rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum Súd prvého stupňa listom z 24. januára 2006 vyzval účastníkov konania, aby predložili svoje pripomienky k tomuto rozsudku a najmä k uplatneniu na žalobu odvolateľa už citovanej judikatúry Cook/Komisia, na ktorú Súdny dvor odkazoval v bodoch 35 a 36 predmetného rozsudku, čo sa týka prípustnosti tejto žaloby, ako aj postavenia odvolateľa ako dotknutej osoby v zmysle uvedeného bodu 36.
- 39 Z toho vyplýva, že čo sa týka prvého žalobného dôvodu uvádzaného odvolateľom pred Súdom prvého stupňa týkajúceho sa nezačatia konania vo veci formálneho zisťovania, Súd prvého stupňa sa snažil určiť, ako to výslovne vyplýva z bodu 28 napadnutého uznesenia, či možno odvolateľa považovať za dotknutú osobu v zmysle článku 88 ods. 2 ES.
- 40 Práve v duchu týchto úvah treba skúmať štyri odvolacie dôvody uvádzané odvolateľom na podporu jeho odvolania.

O prvom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

41 Odvolateľ sa domnieva, že Súd prvého stupňa tým, že sa odvolával na už citovaný rozsudok Albany, aby dospel k záveru, že odvolateľ sa nemôže dovolávať svojho vlastného konkurenčného postavenia vo vzťahu k iným odborovým zväzom námorníkov v rámci vyjednávania kolektívnych zmlúv, poskytol príliš široký výklad tohto rozsudku. Súdny dvor v ňom v tomto ohľade neuviedol nič, čo by sa týkalo článku 85 Zmluvy ES (teraz článok 81 ES) pri jeho uplatnení na verejnoprávne podniky na základe článku 90 Zmluvy ES (teraz článok 86 ES), pokiaľ ide o akýkoľvek vzťah, ktorý by mohol existovať medzi kolektívnymi zmluvami a uplatnením pravidiel v oblasti štátnej pomoci obsiahnutých v článkoch 92 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 87 ES) a 93 Zmluvy ES (teraz článok 88 ES).

42 Komisia sa domnieva, že prvý odvolací dôvod sa musí zamietnuť ako neúčinný alebo subsidiárne ako nedôvodný. Tvrdí, že judikatúra citovaná Súdom prvého stupňa v prvej časti bodu 32 napadnutého uznesenia, konkrétne rozsudok ATM/Komisia, už citovaný, stačí ako základ pre záver o neprípustnosti tejto časti odvolania odvolateľa, čo sa týka jeho konkurenčného postavenia. Za týchto okolností uvádza, že tvrdenie odvolateľa týkajúce sa irelevantnosti už citovaného rozsudku Albany je neúčinné a že nie je potrebné, aby Súdny dvor vecne preskúmal tento odvolací dôvod.

43 V každom prípade, čo sa týka druhej časti bodu 32 napadnutého uznesenia, Komisia tvrdí, že už citovaný rozsudok Albany, a skupina rozsudkov, ktoré ho potvrdili, ukazujú, že vyjednávanie kolektívnych zmlúv nespadá pod pravidlá hospodárskej súťaže stanovené Zmluvou vrátane pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Kolektívne zmluvy nie sú „výrobkami“ v zmysle článku 81 ES a nemožno ich kvalifikovať ani ako „tovary“ v zmysle článku 87 ES. Odborové zväzy teda pri vyjednávaní týchto zmlúv nie sú ani „podnikateľmi“ pôsobiacimi v oblasti výroby „výrobkov“ v zmysle týchto ustanovení.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 44 S cieľom určiť, či sa odvolateľ musí považovať za dotknutú osobu v zmysle článku 88 ods. 2 ES a či sa teda jeho odvolanie musí vyhlásiť za prípustné, Súd prvého stupňa v prvom rade preskúmal otázku, či je konkurenčné postavenie odvolateľa na trhu dotknuté poskytnutím pomoci.
- 45 Tvrdenie Komisie, podľa ktorého už citovaný rozsudok ATM/Komisia sám osebe stačí na zamietnutie tvrdení odvolateľa týkajúcich sa konkurenčného postavenia, nemožno prijať. Prvá časť bodu 32 napadnutého uznesenia sa totiž týka údajného konkurenčného postavenia odvolateľa vo vzťahu k zamestnávateľom jeho členov, konkrétne k majiteľom lodí, ktorí sú príjemcami pomoci vyplývajúcej zo sporných daňových opatrení, a nie jeho údajného konkurenčného postavenia voči ostatným odborovým zväzom pri vyjednávaní kolektívnych zmlúv, čo predstavuje samostatné tvrdenie, ktorého sa týka druhá časť toho istého bodu 32.
- 46 Aj keby odvolateľ tvrdil, že bol v konkurenčnom postavení vo vzťahu k majiteľom lodí — proti čomu na pojednávaní namietal - stále by mal možnosť pokúsiť sa aj napriek už citovanému rozsudku ATM/Komisia preukázať svoju aktívnu legitímáciu vyplývajúcu z toho, že jeho prípadné záujmy boli dotknuté poskytnutím pomoci z dôvodu vplyvu uvedených opatrení na jeho konkurenčné postavenie voči ostatným odborovým zväzom, ktorých členovia sú zamestnaní na lodiach zapísaných v registri DIS.
- 47 Čo sa týka výkladu už citovaného rozsudku Albany uskutočneného Súdom prvého stupňa v bode 32 napadnutého uznesenia, treba pripomenúť, že vo veci, v ktorej bol vyhlásený tento rozsudok, bola predmetom sporu dohoda uzavretá vo forme kolektívnej zmluvy zavádzajúcej systém doplnkového dôchodku spravovaný dôchodkovým fondom z oblasti textilného priemyslu, členstvo v ktorom sa mohlo stať povinným na základe rozhodnutia verejných orgánov. Albany International BV, podnik z oblasti textilného priemyslu, odmietol platiť uvedenému fondu príspevky týkajúce sa určitého obdobia z dôvodu, že povinné členstvo v ňom, na základe ktorého sa od tohto podniku požadovali uvedené príspevky, bolo v rozpore najmä s článkom 85 ods. 1 Zmluvy.

48 Ďalej treba pripomenúť, že predtým, než Súdny dvor rozhodol o neuplatnení článku 85 ods. 1 Zmluvy v prípade daných skutkových okolností, tak v bode 54 už citovanom rozsudku Albany, pripomenul, že podľa článku 3 písm. g) a i) Zmluvy ES [zmenený, teraz článok 3 ods. 1 písm. g) a j) ES] činnosť Spoločenstva zahŕňa nielen „systém, ktorým sa zabezpečí, aby sa na vnútornom trhu nenarušila hospodárska súťaž“, ale aj „politiku v sociálnej oblasti“. V článku 2 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 2 ES) sa totiž uvádza, že úlohou Spoločenstva je hlavne „podporovať harmonický a vyrovnaný rozvoj hospodárskej činnosti“ a „vysokú úroveň zamestnanosti a sociálnej ochrany“.

49 Okrem toho z článku 136 prvého odseku ES vyplýva, že Spoločenstvo a členské štáty majú za cieľ najmä podporu zamestnanosti, zlepšenie životných a pracovných podmienok v snahe dosiahnuť ich zosúladienie pri zachovaní dosiahnutej úrovne, primeranú sociálnu ochranu a sociálny dialóg. Podľa článku 138 ods. 1 ES je úlohou Komisie podporovať porady sociálnych partnerov na úrovni Spoločenstva, pričom tento dialóg môže viesť, ak si to sociálni partneri budú želať, k zmluvným vzťahom. Komisia tiež prijíma všetky potrebné opatrenia pre uľahčenie ich dialógu zabezpečením vyrovnanej podpory pre obe strany [pozri v tomto zmysle rozsudok Albany, už citovaný, body 55 až 58, čo sa týka ustanovení Zmluvy EHS a dohody o sociálnej politike uzavretej medzi členskými štátmi Európskeho spoločenstva s výnimkou Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 191, 1992, s. 91) pred nadobudnutím účinnosti Amsterdamskej zmluvy].

50 V už citovanom rozsudku Albany Súdny dvor pripustil, že určité účinky obmedzujúce hospodársku súťaž sú vlastné kolektívnym zmluvám, ktoré uzavreli organizácie zamestnávateľov a zamestnancov. Podľa Súdneho dvora by však dosiahnutie cieľov sociálnej politiky sledovaných týmito zmluvami bolo vážne ohrozené, ak by sociálni partneri boli pri spoločnom hľadaní opatrení zameraných na zlepšenie pracovných podmienok a podmienok zamestnávania podriadení článku 85 ods. 1 ES. Za týchto okolností Súdny dvor uviedol, že zmluvy uzatvorené v rámci kolektívnych vyjednávaní medzi sociálnymi partnermi vzhľadom na tieto ciele z dôvodu ich povahy a predmetu nespádajú do pôsobnosti uvedeného ustanovenia. Súdny dvor tiež skúmal, či povaha a predmet dohody spornej vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok Albany, odôvodňujú, aby sa vymkla z pôsobnosti uvedeného ustanovenia Zmluvy, a dospel

k záveru, že v danej veci bolo vylúčenie dohody z pôsobnosti uvedeného článku 85 ods. 1 odôvodnené (pozri rozsudok Albany, už citovaný, body 59 až 64).

- 51 Z tohto rozsudku už citovaného Albany, ako aj z rozsudkov, ktoré ho následne potvrdili, vyplýva, že príslušným orgánom a súdom v jednotlivých prípadoch prináleží preskúmať, či povaha a predmet spornej dohody, ako aj ňou sledované ciele sociálnej politiky odôvodňujú, aby sa vymanila z pôsobnosti článku 81 ods. 1 ES (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 21. septembra 2000, van der Woude, C-222/98, Zb. s. I-7111, bod 23).
- 52 V prejednávanej veci, ako to vyplýva z bodu 34 napadnutého uznesenia, je odvolateľ ako organizácia zastupujúca zamestnancov na základe svojej povahy vytvorený na účely podpory kolektívnych záujmov svojich členov. Na základe pripomienok, ktoré predložil Súdu prvého stupňa, zhrnutých v bodoch 17 a 20 napadnutého uznesenia, je odvolateľ hospodárskym subjektom, ktorý vyjednáva ustanovenia a podmienky, za ktorých sa podnikom poskytuje pracovná sila. Pomoc vyplývajúca zo sporných daňových opatrení podľa neho ovplyvňuje schopnosť jeho členov konkurovať námorníkom z tretích krajín pri hľadaní zamestnania u námorných spoločností, ktoré sú príjemcami tejto pomoci, a preto postavenie odvolateľa ako takého na trhu by bolo dotknuté, čo sa týka konkurencie schopnosti na trhu poskytovania pracovnej sily uvedeným spoločnostiam, a v dôsledku toho aj čo sa týka schopnosti prijímania jeho členov do zamestnania.
- 53 Tiež treba pripomenúť, že odvolateľ namietal proti dánskej právnej úprave uplatňujúcej sa na register DIS, a najmä proti sporným daňovým opatreniam z dôvodu, že na jednej strane tento register umožňuje majiteľom lodí, ktorých lode sú v ňom zapísané, aby zamestnávali námorníkov z tretích s tým, že im vyplácajú mzdu v súlade s ich vnútroštátnym právom, a na druhej strane, že uvedené daňové opatrenia, ktoré sú predmetom sporného rozhodnutia, umožnili oslobodiť od dane z príjmov všetkých námorníkov zamestnaných na lodiach zapísaných v registri DIS bez toho, aby sa rozlišovalo medzi námorníkmi, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členských štátov a tými, ktorí pochádzajú z tretích krajín.

54 Z toho vyplýva, že na rozdiel od veci, v ktorej bol vyhlásený už citovaný rozsudok Albany, nie je v prejednávanej veci spornou hospodárskou súťažou obmedzujúca povaha kolektívnych zmlúv uzavretých medzi odvolateľom a inými odborovými zväzmi a majiteľmi lodí, ktorí sú príjemcami pomoci vyplývajúcej zo sporných daňových opatrení, ale otázka, či konkurenčné postavenie odvolateľa voči týmto ostatným odborovým zväzom bolo dotknuté poskytnutím uvedenej pomoci, takže by sa odvolateľ mal považovať za dotknutú osobu v zmysle článku 88 ods. 2 ES a jeho žaloba o neplatnosť sporného rozhodnutia by teda mala byť za týchto okolností prípustná.

55 Z okolnosti, že by sa určitá zmluva mohla z dôvodu svojej povahy, svojho predmetu a cieľov sociálnej politiky, ktoré sleduje, vyňať z pôsobnosti ustanovení článku 81 ods. 1 ES, nemožno vyvodiť, že kolektívne vyjednávanie alebo strany na ňom zúčastnené sú tiež úplne a automaticky vyňaté z pravidiel Zmluvy v oblasti štátnej pomoci alebo že by žaloba o neplatnosť, ktorú by tieto strany prípadne mohli podať, mala byť skoro automaticky považovaná za neprípustnú z dôvodu ich účasti na vyjednávaní.

56 Je totiž ťažké určiť, akým spôsobom by ciele sociálnej politiky sledované kolektívnymi zmluvami mohli byť vážne ohrozené — pričom takéto nebezpečenstvo bolo v už citovanom rozsudku Albany dôvodom vylúčenia uvedených zmlúv z pôsobnosti článku 85 ods. 1 Zmluvy — tým, že by sa pripustilo, že odborový zväz, akým je odvolateľ, by pri vyjednávaní ustanovení a podmienok týkajúcich sa práce svojich členov mohol byť v konkurenčnom postavení voči iným odborovým zväzom, ktorých členovia majú odlišné mzdové podmienky z dôvodu vytvorenia takého registra, akým je register DIS.

57 Práve naopak, ak by sa v takej veci, akou je vec, v ktorej došlo k prejednávaniu sporu, *a priori* vylúčila možnosť, že by odborový zväz mohol preukázať, že je dotknutou osobou v zmysle článku 88 ods. 2 ES, odvolávajúc sa na svoju úlohu pri kolektívnom vyjednávaní a účinky, ktoré na ňu mali vnútroštátne daňové opatrenia považované Komisiou za pomoc zlučiteľnú so spoločným trhom, mohlo by to ohroziť tie isté ciele sociálnej politiky, ktoré viedli Súdny dvor k vylúčeniu kolektívnej zmluvy spornej v už citovanom rozsudku Albany z pôsobnosti článku 85 ods. 1 Zmluvy.

58 Tento záver je však konfrontovaný so skutočnosťou, že Spoločenstvo sleduje okrem hospodárskych cieľov aj ciele sociálne, pričom práva vyplývajúce z ustanovení Zmluvy týkajúcich sa štátnej pomoci a hospodárskej súťaže musia byť vyvážené s cieľmi sociálnej politiky, medzi ktoré, ako vyplýva z článku 136 prvého odseku ES, patrí predovšetkým zlepšenie životných a pracovných podmienok tak, aby sa dosiahlo ich zosúladienie pri zachovaní dosiahnutej úrovne, primeraná sociálna ochrana a sociálny dialóg (pozri v tomto zmysle v súvislosti s ustanoveniami Zmluvy týkajúcimi sa slobody usadiť sa rozsudok z 11. decembra 2007, *International Transport Workers' Federation a Finnish Seamen's Union*, C-438/05, Zb. s. I-10779, bod 79).

59 Hoci, ako vyplýva z bodu 33 tohto rozsudku, žalobca musí vždy z právneho hľadiska dostatočne preukázať, že je poskytnutím pomoci osobne dotknutý vo svojich záujmoch, čo môže urobiť tak, že preukáže, že sa nachádza v konkurenčnom postavení voči iným odborovým zväzom pôsobiacim na tom istom trhu. Takúto možnosť teda nemožno *a priori* vylúčiť odkazom na judikatúru vyplývajúcu z už citovaného rozsudku *Albany*, alebo na neprimerane zúžený výklad pojmu „marché“ v rámci skúmania, či má taká organizácia, akou je odborový zväz snažiaci sa preukázať prípustnosť svojej žaloby o neplatnosť, postavenie dotknutej osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES.

60 Keďže Súd prvého stupňa vykladal už citovaný rozsudok *Albany* nesprávne, v dôsledku čoho neodpovedal na tvrdenie odvolateľa týkajúce sa jeho konkurenčného postavenia vo vzťahu k ostatným odborovým zväzom pri vyjednávaní kolektívnych zmlúv uplatňujúcich sa na námorníkov, treba napadnuté uznesenie v tomto bode zrušiť.

O druhom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 61 Odvolateľ v súvislosti s bodmi 35 a 36 napadnutého uznesenia tvrdí, že Súd prvého stupňa po tom, ako pripomenul už citované uznesenie Súdu prvého stupňa Comité d'entreprise de la Société française de production a i./Komisia pochybil, keď nepreskúmal sociálne aspekty implicitne vyplývajúce zo zákonných podmienok povolenia daňových úľav pre námorníkov Spoločenstva, konkrétne z usmernení Spoločenstva, a keď dospel k záver, že odvolateľ sa nemohol dovolávať zásady rozvinutej v uvedenom uznesení.
- 62 Podľa odvolateľa usmernenia Spoločenstva implicitne rozlišujú medzi „námorníkmi Spoločenstva“ a ostatnými námorníkmi. Toto rozlišovanie predstavuje formu uznania existencie určitého sociálneho *quid pro quo*, ktorému treba vyhovieť ako protihodnote povolenia štátnej pomoci námorným prepravným spoločnostiam. Oslobodenie odmeny námorníkov od dane by bolo odôvodnené nevyhnutnosťou kompenzácie vyšších nákladov, ktoré predstavuje zamestnanie námorníkov Spoločenstva v porovnaní s námorníkmi z tretích krajín. Práve takýmto spôsobom by sa mohol dosiahnuť cieľ zachovania zamestnanosti v Spoločenstve, ktorý bol jedným z cieľov usmernenia Spoločenstva. Sociálne aspekty uvedených usmernení sa týkajú samotných podmienok, za ktorých pomoc môže či nemôže byť schválená. Odvolateľ by mohol ako zástupca dánskych námorníkov predložiť pripomienky k sociálnym aspektom vyplývajúcim zo sporných daňových opatrení v prípade, ak by Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES.
- 63 Komisia sa domnieva, že ak sa aj druhý odvolací dôvod nemôže po vzore prvého odvolacieho dôvodu zamietnuť ako neúčinný, v každom prípade je nedôvodný. Súd prvého stupňa mal úplnú pravdu, keď sa domnieval, že sociálne aspekty mali len nepriamy vzťah s predmetom sporného rozhodnutia. Na jednej strane Komisia tvrdí, že register DIS, ako Súd prvého stupňa z právneho hľadiska správne uviedol, neposkytuje štátnu pomoc. Na druhej strane sa odvolateľ, ktorého odvolanie smeruje proti uzneseniu o neprípustnosti, snažil týmto odvolacím dôvodom začať vecnú debatu

prostredníctvom tvrdení týkajúcich sa pôsobnosti usmernení Spoločenstva. Predmet týchto usmernení je však jednoducho irelevantný na účely stanovenia prípustnosti takejto žaloby.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- ⁶⁴ Na úvod treba zdôrazniť, že pri posudzovaní zlučiteľnosti štátnej pomoci v oblasti námornej prepravy, ako je tá v prejednávanej veci, môžu byť sociálne aspekty usmernení Spoločenstva zohľadnené Komisiou v rámci celkového posúdenia, ktoré zahŕňa veľký počet úvah rôznej povahy týkajúcich sa najmä ochrany hospodárskej súťaže, námornej politiky Spoločenstva, podpory námornej dopravy Spoločenstva a tiež podpory zamestnanosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. mája 2000, *Comité d'entreprise de la Société française de production a i./Komisia*, C-106/98 P, Zb. s. I-3659, bod 52).
- ⁶⁵ Okrem toho, ako vyplýva z bodu 33 tohto rozsudku, nie je vylúčené, aby bol odborový zväz zamestnancov považovaný za „dotknutú“ osobu v zmysle článku 88 ods. 2 ES, pokiaľ preukáže, že on sám alebo jeho členovia sú poskytnutím určitej pomoci prípadne dotknutí vo svojich záujmoch.
- ⁶⁶ V bode 36 napadnutého uznesenia Súd prvého stupňa rozhodol, že sociálne aspekty týkajúce sa registra DIS sa len nepriamo týkajú predmetu sporného rozhodnutia a žaloby o neplatnosť podanej proti nemu odvolateľom. V dôsledku toho dospel k záveru, že odvolateľ sa na to, aby preukázal, že má postavenie osobne dotknutej osoby, nemôže dovolávať týchto sociálnych aspektov.
- ⁶⁷ Nie je sporné, že register DIS nie je sám osebe štátnou pomocou. Ako totiž vyplýva z rozsudku zo 17. marca 1993, *Sloman Neptun* (C-72/91 a C-73/91, Zb. s. I-887), štátnou pomocou v zmysle článku 87 ods. 1 ES nie je taký režim, ako je režim zavedený

registrom DIS, ktorý umožňuje, aby pracovné zmluvy uzavreté s námorníkmi z tretích krajín, ktorí nemajú bydlisko alebo trvalý pobyt v dotknutom členskom štáte, podliehali pracovným a mzdovým podmienkam, ktoré sa nespravujú právom tohto členského štátu a sú citeľne menej výhodné ako podmienky námorníkov, ktorí sú jeho štátnymi príslušníkmi.

68 Práve z tohto dôvodu žaloba o neplatnosť podaná odvolateľom nesmerovala proti registru DIS, ale proti sporným daňovým opatreniam, ktoré sa uplatňujú na námorníkov zamestnaných na lodiach zapísaných v tomto registri.

69 Súd prvého stupňa namiesto toho, aby skúmal, ako to urobil v bode 36 napadnutého uznesenia, či sociálne aspekty registra DIS mali dostatočne priamu väzbu s predmetom sporného rozhodnutia, mal skúmať sociálne aspekty vyplývajúce zo sporných daňových opatrení vzhľadom na usmernenia Spoločenstva, ktoré, ako tvrdí odvolateľ, obsahujú zákonné podmienky pre posúdenie zlučiteľnosti dánskeho daňového režimu, aby posúdil, či tvrdenia odvolateľa vychádzajúce z uvedených usmernení boli dostatočné na preukázanie jeho postavenia ako dotknutej osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES.

70 Keďže nemožno vylúčiť, že organizácie zastupujúce zamestnancov podnikov príjemcov pomoci by mohli ako dotknuté osoby v zmysle uvedeného ustanovenia Zmluvy predložiť Komisii svoje pripomienky k sociálnym aspektom, ktoré by ňou prípadne mohli byť zohľadnené, tak okolnosť, že Súd prvého stupňa v skutočnosti neodpovedal na tvrdenie odvolateľa týkajúce sa sociálnych aspektov vyplývajúcich zo sporných daňových opatrení vzhľadom na usmernenia Spoločenstva, musí viesť k zrušeniu napadnutého uznesenia v tomto bode.

O tretom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 71 Svojím tretím odvolacím dôvodom odvolateľ poukazuje na to, že Súd prvého stupňa sa v bode 37 napadnutého uznesenia dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že odmietol ako irelevantný spôsob presunu pomoci vyplývajúcej zo sporných daňových opatrení, teda skutočnosť, že táto pomoc bola presunutá na majiteľov lodí prostredníctvom členov odvolateľa.
- 72 V tomto ohľade odvolateľ uvádza, že v už citovanom rozsudku Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum Súdny dvor rozhodol, že združenie založené na presadzovaní kolektívnych záujmov jednej kategórie osôb podliehajúcich súdnej právomoci, sa môže považovať za osobne dotknuté v zmysle už citovaného rozsudku Plaumann/Komisia len v rozsahu, v akom je postavenie jeho členov na trhu podstatným spôsobom ovplyvnené schémou pomoci, ktorá je predmetom sporného rozhodnutia. Súdny dvor analyzoval výraz „postavenie na trhu“ z pohľadu „hospodárskych subjektov“. Podľa odvolateľa neexistuje nijaký zásadný dôvod, aby sa pracovníci nemohli považovať za hospodárske subjekty, pokiaľ im vnútroštátna právna úprava alebo usmernenia Spoločenstva priznávajú osobitnú pozornosť stanovením podmienok, v ktorých sa možno domnievať, že pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) ES.
- 73 Komisia najskôr tvrdí, že už citovaný rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, ktorý bol vyhlásený vo veci týkajúcej sa priamej pomoci poskytnutej poľnohospodárom, nijako nesúvisí so zistením Súdu prvého stupňa uvedeným v bode 37 napadnutého uznesenia, podľa ktorého sa sporné rozhodnutie zakladá na výhodách získaných príjmom pomoci, konkrétne majiteľmi lodí, a nie na spôsobe presunu tejto pomoci. Ďalej uvedený rozsudok nie je v prejednávanej veci relevantný preto, lebo sa týka prijatia rozhodnutia v oblasti štátnej pomoci Komisiou po tom, ako začala konanie podľa článku 88 ods. 2 ES. Nakoniec, ak by aj uvedený rozsudok bol v prejednávanej veci relevantný, Komisia pripomína, že to neznamená, že pracovníci sú osobne dotknutí rozhodnutím Komisie povoľujúcim pomoc. Bod 72 tohto rozsudku

výslovne vychádza z tvrdenia, podľa ktorého sú „niektorí členovia [Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum] hospodárskymi subjektmi, ktoré sa môžu považovať za priamych konkurentov príjemcov pomoci“. Členmi odvolateľa sú naopak námorníci, ktorých nemožno považovať za priamych konkurentov majiteľov lodí a nie sú „hospodárskymi subjektmi“ v zmysle uvedeného rozsudku.

74 Za týchto okolností sa Komisia domnieva, že tretí odvolací dôvod sa musí považovať za nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

75 Treba pripomenúť, že v bode 37 napadnutého uznesenia Súd prvého stupňa konštatoval, že odvolateľa nemožno považovať za osobne dotknutého len na základe toho, že sa sporná pomoc presunula na jej príjemcov z dôvodu zníženia mzdových nárokov námorníkov, ktorí sú na základe sporných daňových opatrení oslobodení od dane z príjmu. Podľa neho sa totiž sporné rozhodnutie zakladá na výhodách získaných príjemcami pomoci a nie na spôsobe presunu tejto pomoci.

76 Na rozdiel od žaloby o neplatnosť podanej odvolateľom na Súd prvého stupňa, ktorou sa Komisii vytýka, že nezačala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES a ktorá na základe poslednej analýzy smerovala k zachovaniu procesných práv priznaných týmto ustanovením, sa žaloba o neplatnosť vo veci, v ktorej bol vyhlásený už citovaný rozsudok Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum týkala rozhodnutia Komisie ukončujúceho takéto konanie.

- 77 Z toho vyplýva, že Súdny dvor sa v uvedenej veci pokúšal určiť, či postavenie členov Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, združenia vytvoreného na presadzovanie kolektívnych záujmov jednej kategórie osôb podliehajúcich súdnej právomoci na trhu, bolo podstatne ovplyvnené schémou pomoci, ktorá bola predmetom sporného rozhodnutia.
- 78 V prejednávanej veci, ako to vyplýva z bodu 28 napadnutého uznesenia, musel odvolateľ pred Súdom prvého stupňa preukázať, že je dotknutou osobou v zmysle článku 88 ods. 2 ES, keďže uplatnenie judikatúry vyplývajúcej z už citovaného rozsudku Plaumann/Komisia, ako aj z už citovaného rozsudku Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum bolo na prvý pohľad irelevantné.
- 79 Aj za predpokladu, že Súd prvého stupňa mal zohľadniť spôsob presunu pomoci vyplývajúcej zo sporných daňových opatrení a úlohu zamestnancov majiteľov lodí — členov odvolateľa — v tejto súvislosti, treba pripomenúť, že v bodoch 31 až 33 napadnutého uznesenia tento súd v prejednávanej veci rozhodol, že ani odvolateľ ako odborový zväz námorníkov, ani jeho členovia ako pracovníci zamestnaní príjemcami pomoci, nie sú konkurentmi príjemcov pomoci. Čo sa týka najmä členov tohto odborového zväzu, Súd prvého stupňa konštatoval, že keďže zodpovedajú definícii pracovníkov v zmysle článku 39 ES, nie sú sami osebe podnikmi.
- 80 V prejednávanej veci s výnimkou nesprávneho uplatnenia už citovaného rozsudku Albany v druhej časti bodu 32 napadnutého uznesenia — čo je predmetom prvého odvolacieho dôvodu — odvolateľ nespochybňoval závery, ku ktorým Súd prvého stupňa dospel v uvedených bodoch 31 až 33 tohto uznesenia. Za týchto okolností sa nemôže odvolávať na to, že jeho členovia sú hospodárske subjekty, ktorých postavenie na trhu je dotknuté, aby spochybnil záver, ku ktorému dospel Súd prvého stupňa v bode 37 napadnutého uznesenia, podľa ktorého žaloba nie je prípustná len na základe toho, že pomoc sa presunula na majiteľov lodí z dôvodu zníženia mzdových nárokov jeho členov z dôvodu, že sa im poskytlo oslobodenie od dane z príjmu zavedené spornými daňovými opatreniami.

- 81 Za týchto okolností treba tretí odvolací dôvod uvedený na podporu odvolania zamietnuť ako nedôvodný.

O štvrtom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 82 Odvolateľ tvrdí, že Súd prvého stupňa tým, že dospel k záveru, že odvolateľ nepreukázal, že jeho vlastné záujmy ako vyjednávača mohli byť priamo dotknuté pomocou vyplývajúcou zo sporných daňových opatrení, a tým, že považoval jeho situáciu v prejednávanej veci za odlišnú od situácie Landbouwschap, verejnoprávnej organizácie zastupujúcej záujmy odvetvia skleníkového záhradníctva v Holandsku, v už citovanom rozsudku Kwekerij van der Kooy a i./Komisia, a od situácie Comité international de la rayonne et des fibres synthétiques (CIRFS) v už citovanom rozsudku CIRFS a i./Komisia, uskutočnil príliš zúžený výklad týchto rozsudkov.
- 83 Odvolateľ tvrdí, že má úlohu vyjednávača s námornými prepravnými spoločnosťami a že ako taký vyjednáva podmienky zamestnávania svojich členov, a teda podmienky, za ktorých sa poskytnutá pomoc presúva z dánskeho štátu na jej príjemcov. V tejto súvislosti sa domnieva, že plní podobnú funkciu ako Landbouwschap, ktorý vyjednával podmienky, za ktorých sa mala presunúť pomoc z Holandska na záhradníkov, ako to Súd prvého stupňa pripúšťa v bode 40 napadnutého uznesenia, keď uvádza, že odvolateľ bol súčasťou „mechanizmu presunu pomoci majiteľom lodí“. Rovnako tiež, hoci odvolateľ nevyjednával podmienky stanovené usmerneniami Spoločenstva, pravdou však prinajmenšom ostáva, že zastupoval jasne určenú skupinu námorníkov Spoločenstva, ktorá má osobitné postavenie v súvislosti s týmito usmerneniami.

- 84 Komisia sa domnieva, že štvrtý žalobný dôvod sa musí zamietnuť ako nedôvodný. Tvrdí najmä, že Súd prvého stupňa sa z právneho hľadiska správne domnieval, že situácia v prejednávanej veci nie je porovnateľná so situáciami vo veciach, ktoré viedli k už citovaným rozsudkom Kwekerij van der Kooy a i./Komisia, ako aj CIRFS a i./Komisia. V týchto veciach mal totiž odvolateľ jasne vymedzené postavenie vyjednávača, ktoré bolo úzko spojené s predmetom samotného sporného rozhodnutia, čo ho stavalo do takej skutkovej situácie, ktorá ho individualizovala vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe. V rozpore so svojimi tvrdeniami však odvolateľ nijako nevyjednával podmienky, za ktorých sa pomoc vyplývajúca zo sporných daňových opatrení presunula z Dánska na jej príjemcov, a ani nevyjednával podmienky stanovené usmerneniami Spoločenstva.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 85 Na úvod treba pripomenúť, že vo veci, ktorá viedla k už citovanému rozsudku Kwekerij van der Kooy a i./Komisia, Landbouwschap vyjednával s dodávateľom plynu preferenčné sadzby napádané Komisiou a bol tiež signatárom dohody o týchto sadzbách. Rovnako bola táto organizácia v tomto ohľade povinná začať nové rokovania o sadzbách s dodávateľom a uzavrieť novú dohodu, ktorou sa vykonalo rozhodnutie Komisie.
- 86 Vo veci, ktorá viedla k už citovanému rozsudku CIRFS a i./Komisia, bol CIRFS partnerom Komisie pri zavádzaní „disciplíny“ v oblasti pomoci v odvetví syntetických vlákien, ako aj pri jej predlžovaní a prispôbovaní a aktívne uskutočňoval rokovania s Komisiou v rámci konania, ktoré predchádzalo sporu predovšetkým tak, že jej predkladal písomné pripomienky a udržiaval si úzky kontakt s príslušnými službami tejto inštitúcie.
- 87 Podľa judikatúry Súdneho dvora sa teda veci, ktoré viedli k už citovaným rozsudkom Kwekerij van der Kooy a i./Komisia a CIRFS a i./Komisia, týkali osobitných situácií, v ktorých odvolateľ zastával postavenie vyjednávača, ktoré bolo úzko spojené

s predmetom samotného sporného rozhodnutia, čo ho stavalo do takej skutkovej situácie, ktorá ho individualizovala vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe (rozsudok Comité d'entreprise de la Société française de production a i./Komisia, už citovaný, bod 45).

88 Treba spresniť, že Súdny dvor to viedlo k tomu, aby predpokladal uplatnenie tejto judikatúry na žaloby o neplatnosť rozhodnutia Komisie, ktorým sa uzatvára konanie začaté podľa článku 88 ods. 2 ES. Rozhodol, že niektoré združenia hospodárskych subjektov, ktoré sa aktívne zúčastňovali na konaní podľa tohto ustanovenia, sa musia považovať za osobne dotknuté takýmto rozhodnutím v rozsahu, v akom sa dotýka ich postavenia vyjednávačov (pozri v tomto zmysle rozsudok Comité d'entreprise de la Société française de production a i./Komisia, už citovaný, body 40 až 42).

89 Pri skúmaní prípustnosti žaloby o neplatnosť podanej CIRFS Súdny dvor tiež konštatoval, že túto žalobu treba vykladať ako smerujúcu k zrušeniu odmietnutia Komisie začať konanie podľa článku 88 ods. 2 ES.

90 Z toho vyplýva, že táto judikatúra by sa mohla v medziach stanovených Súdnym dvorom uplatniť jednak na žalobu o neplatnosť rozhodnutia Komisie, ktorým sa uzatvára konanie začaté podľa článku 88 ods. 2 ES, a jednak na žalobu o neplatnosť rozhodnutia o nevznesení námietok, a teda o nezačatí konania vo veci formálneho zisťovania podľa tohto ustanovenia.

91 Čo sa týka otázky, či sa Súd prvého stupňa tým, že uplatnil túto judikatúru na situáciu odvolateľa v prejednávanej veci, dopustil nesprávneho právneho posúdenia, treba pripomenúť, že sporné rozhodnutie sa týka daňových opatrení prijatých dánskym zákonodarcom, ktoré sa týkajú námorníkov zamestnaných na lodiach zapísaných v registri DIS, že takýto zápis umožňuje, ako to vyplýva z bodu 5 tohto rozsudku, aby sa uvedeným námorníkom poskytovala mzda v súlade s ich vnútroštátnym právom a že

sťažnosť podaná odvolateľom na Komisiu sa týkala zlučiteľnosti uvedených daňových opatrení s usmerneniami Spoločenstva prijatými Komisiou, bez akejkoľvek osobitnej účasti odvolateľa.

- 92 Vzhľadom na tieto okolnosti sa Súd prvého stupňa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa domnieval, že situácia odvolateľa nie je porovnateľná so situáciami Landbouwschap alebo CIRFS, situáciami, ktoré z právneho hľadiska správne kvalifikoval ako úplne osobitné, respektíve výnimočné. Odvolateľ, ktorý je totiž len jedným z mnohých odborových zväzov Európskej únie zastupujúcich najmä námorníkov, ako aj jedným z mnohých odborových zväzov pôsobiacich v Dánsku a ktorý nie je jediným zástupcom námorníkom, nemal jasne určené postavenie vyjednávača, ktoré by bolo úzko spojené s predmetom samotného sporného rozhodnutia. Priamo sa nezúčastňoval na prijímaní sporných daňových opatrení dánskou vládou, v súvislosti s ktorými Komisia rozhodla o nevznesení námietok, pričom jeho nesúhlas s nimi nestačí na to, aby ho bolo možné kvalifikovať za vyjednávača v zmysle už citovaných rozsudkov Kwekerij van der Kooy a i./Komisia a CIRFS a i./Komisia.
- 93 Uvedený odborový zväz sa ani úzko nepodieľal na prijímaní usmernení Spoločenstva Komisiou, z ktorých podľa neho vyplýva nezlučiteľnosť sporných daňových opatrení so spoločným trhom.
- 94 Odvolateľ síce podal sťažnosť na Komisiu proti uvedeným daňovým opatreniam, táto skutočnosť sama osebe mu však nedovoľuje, ako to sám pripúšťa v rámci svojho odvolania, preukázať, že má postavenie vyjednávača v zmysle už citovaných rozsudkov Kwekerij van der Kooy a i./Komisia a CIRFS a i./Komisia.
- 95 Hoci je žaloba smerujúca k zrušeniu rozhodnutia Komisie o nevznesení námietok a teda o nezačatí konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES prípustná, pokiaľ odvolateľ preukáže, že je dotknutou osobou v zmysle tohto ustanovenia — v takomto prípade sa neuplatnia prísnejšie kritériá vyplývajúce z judikatúry vychádzajúcej z už citovaného rozsudku Plaumann/Komisia — vykladanie judikatúry citovanej v predchádzajúcom bode tohto rozsudku v tom zmysle, že sa týka akejkoľvek osoby, ktorá podala sťažnosť na Komisiu, by viedlo k tomu, že by judikatúra

skúmaná v rámci prvého odvolacieho dôvodu a citovaná v bode 30 napadnutého uznesenia týkajúca sa vplyvu na konkurenčné postavenie odvolateľa bola zbavená svojej podstaty.

- 96 Vzhľadom na predchádzajúce je potrebné zamietnuť štvrtý odvolací dôvod ako nedôvodný.

O prípustnosti žaloby na prvom stupni

- 97 Podľa článku 61 prvého odseku druhej vety Štatútu Súdneho dvora môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Súdu prvého stupňa sám právoplatne rozhodnúť o veci samej, ak to stav konania dovoľuje.

- 98 Ak aj Súdny dvor nie je schopný v tomto štádiu konania vecne rozhodnúť o žalobe podanej na Súd prvého stupňa, má k dispozícii nevyhnutné dôkazy, aby s konečnou platnosťou rozhodol o námietke neprípustnosti predloženej Komisiou v rámci prvostupňového konania.

- 99 Vzhľadom na osobitné okolnosti prejednávanej veci treba uvedenú námietku neprípustnosti zamietnuť.

- 100 Čo sa týka dostatočnosti dôkazov predložených odvolateľom, ktoré by mohli za okolností prejednávanej veci preukázať, že sporné rozhodnutie by mohlo mať konkrétny vplyv na jeho situáciu alebo na situáciu námorníkov, ktorých zastupuje, treba pripomenúť, že odvolateľ je organizáciou zastupujúcou pracovníkov, ktorá

vyjednávacia ustanovenia a podmienky, za ktorých sa poskytuje pracovná sila podnikom, vrátane majiteľov lodí, ktoré sú zapísané v registri DIS.

- 101 Podľa odvolateľa by sa oslobodenie odmeny námorníkov od dane dalo odôvodniť nevyhnutnosťou kompenzácie vyšších nákladov, ktoré predstavuje zamestnanie námorníkov Spoločenstva v porovnaní s námorníkmi z tretích krajín. Práve takýmto spôsobom by sa mohol dosiahnuť cieľ zachovania zamestnanosti v Spoločenstve, ktorý bol jedným z cieľov usmernenia Spoločenstva. Sociálne aspekty uvedených usmernení sa týkajú samotných podmienok, za ktorých pomoc môže či nemôže byť schválená.
- 102 Ako vyplýva z bodu 70 tohto rozsudku, nemožno vylúčiť, že by odvolateľ ako zástupca najmä dánskych námorníkov mohol podať Komisii svoje pripomienky k sociálnym aspektom, ktoré by ňou prípadne mohli byť zohľadnené v prípade, že by začala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článok 88 ods. 2 ES.
- 103 Samotné usmernenia Spoločenstva v osobitnom kontexte zníženia mzdových nákladov v námornom odvetví uznávajú osobitnú úlohu odborových zástupcov pri vyjednávaní miezd. Z bodu 3.2 šiesteho odseku uvedených usmernení vyplýva, že „zmiernenie daňového bremena nezabúva majiteľov lodí povinnosti vyjednať dohody o mzdách s členmi potenciálnej posádky a ich odborovými zástupcami. Námorníci z členských štátov s nízkymi mzdami majú teda vždy konkurenčnú výhodu pred námorníkmi z členských štátov, v ktorých sú vyššie mzdy. V každom prípade sú však námorníci Spoločenstva drahší ako najlacnejší námorníci na svetovom trhu“.
- 104 Keďže odvolateľ vysvetlil, akým spôsobom by sporné daňové opatrenia mohli ovplyvniť jeho postavenie a postavenie jeho členov pri kolektívnom vyjednávaní s majiteľmi lodí, ktoré sú zapísané v registri DIS, a keďže usmernenia Spoločenstva uznávajú úlohu takých odborových zväzov, akým je odvolateľ, pri takýchto vyjednávaniach, treba

zdôrazniť, že odvolateľ z právneho hľadiska dostatočne preukázal, že sporné rozhodnutie by sa mohlo dotknúť jeho záujmov alebo záujmov jeho členov.

105 Okrem toho treba pripomenúť, že odvolateľ v prejednávanej veci podal sťažnosť na Komisiu proti Dánskemu kráľovstvu v súvislosti so spornými daňovými opatreniami, pričom tvrdil, že sú v rozpore s usmerneniami Spoločenstva a teda s článkom 87 ES. Hoci samotné podanie takejto sťažnosti Komisii samo osebe nestačí na preukázanie postavenia dotknutej osoby v zmysle článku 88 ods. 2 ES, pravdou tiež ostáva, že uvedené opatrenia neboli oznámené Komisii uvedeným členským štátom a že až podanie sťažnosti odvolateľom umožnilo tejto inštitúcii preskúmať ich zlučiteľnosť so spoločným trhom. Komisii okrem toho trvalo skoro štyri roky, kým dospela k záveru o zlučiteľnosti uvedených opatrení, pričom počas celej tejto doby bol s ňou odvolateľ v úzkom kontakte.

106 Tiež treba uviesť, že táto vec sa líši od veci, ktorá viedla k už citovanému rozsudku Comité d'entreprise de la Société française de production a i./Komisia. V tejto veci podali žalobcovia žalobu proti rozhodnutiu Komisie, ktorá po uskutočnení konania podľa článku 93 ods. 2 Zmluvy, vyhlásila pomoc za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Žaloba v tejto veci sa však týka rozhodnutia Komisie, ktorým Komisia bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES konštatovala, že pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom. Okrem toho vo veci, ktorá viedla k spomínanému rozsudku Comité d'entreprise de la Société française de production a i./Komisia, sa žalobcovia nezúčastnili na konaní podľa článku 93 ods. 2 Zmluvy, kým v prejednávanej veci Komisia konanie vo veci formálneho zisťovania vôbec nezačala napriek sťažnosti podanej odvolateľom a kontaktom medzi ním a Komisiou trvajúcim až do dňa, keď Komisia dospela k záveru o zlučiteľnosti týchto opatrení.

107 Situácia opísaná v súvislosti s touto vecou naznačuje, že záujmy odvolateľa ako takého, ako aj jeho členov by prípadne mohli byť dotknuté poskytnutím pomoci.

108 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba zamietnuť výnimku neprípustnosti predložení Komisiou proti žalobe podanej odvolateľom na Súd prvého stupňa. Odvolateľa možno teda vzhľadom na osobitné okolnosti prejednávanej veci považovať za dotknutú osobu v zmysle článku 88 ods. 2 ES, v dôsledku čoho musí byť jeho žaloba prípustná.

109 Za týchto okolností treba vec vrátiť Súdu prvého stupňa, aby rozhodol o návrhoch odvolateľa smerujúcich k zrušeniu sporného rozhodnutia Komisie o nevznesení námietok.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Uznesenie Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 23. apríla 2007, SID/Komisia (vec T-30/03), sa čiastočne zrušuje v rozsahu, v akom Súd prvého stupňa Európskych spoločenstiev neodpovedal na tvrdenia 3F týkajúce sa jednak jeho konkurenčného postavenia vo vzťahu k iným odborovým zväzom v rámci vyjednávania kolektívnych zmlúv uplatňujúcich sa na námorníkov a jednak sociálnych aspektov vyplývajúcich z daňových opatrení týkajúcich sa námorníkov zamestnaných na lodiach zapísaných do dánskeho medzinárodného registra lodí.
2. Námietka neprípustnosti podaná Komisiou Európskych spoločenstiev na Súd prvého stupňa Európskych spoločenstiev sa zamietá.
3. Vec sa vracia Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev, aby rozhodol o návrhoch 3F týkajúcich sa zrušenia rozhodnutia Komisie K(2002) 4370

v konečnom znení z 13. novembra 2002 o nevznesení námietok proti dánskym daňovým opatreniam uplatňujúcim sa na námorníkov zamestnaných na palubách lodí zapísaných v dánskom medzinárodnom registri lodí.

4. O trovách konania sa rozhodne neskôr.

Podpisy